

СВІДЕРСЬКА Т.О., асистент

Білоцерківський національний аграрний університет

ЕКОНОМІЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ РАЦІОНАЛЬНОГО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ

В даній статті досліджено наукові основи використання земель сільськогосподарського призначення, обґрунтована роль і місце землеустрою в системі земельних відносин та раціональної організації території сільськогосподарських землекористувачів.

Ключові слова: земельні ресурси, землі сільськогосподарського призначення, раціональне використання, сільськогосподарське використання, родючість ґрунтів.

Земля, як природний ресурс виступає головним і незамінним засобом виробництва, тому потребує раціонального і ефективного використання.

Україна є найбільшою країною Європи за земельними ресурсами (0,45 % світового земельного фонду, але тільки 2,4 % займає рілля) та однією з найбагатших держав світу за біопродуктивністю та якісним складом ґрунтів. Україна займає посідає п'яту сходинку в світі за площею сільськогосподарських угідь (41,8 млн. га). Провідною роллю земельного фонду є висока природна продуктивність ґрунтового покриву і є найважливішим видом ресурсів економічного розвитку та найціннішою частиною національного багатства України.

На сьогодні використання земельних ресурсів України не відповідає вимогам раціонального природокористування. Адже, порушено екологічно допустиме співвідношення площ ріллі, природних кормових угідь, лісових насаджень, що має негативний вплив на стійкість агроландшафтів. Також вплив на погіршення властивостей чорноземів, а отже і якості земельних ресурсів є водна та вітрова ерозії.

Земельні ресурси, порівнянно з іншими природними ресурсами, при раціональному та збалансованому їх використанні здатні зберігати свою родючість. Важливо, що невелика частина земної поверхні має родючий ґрунтовий покрив, який можна задіяти для використання в аграрній сфері, тому питання збереження природних властивостей ґрунтів, ефективного та збалансованого використання і охорони земель має економічну, екологічну та соціальну важливість для забезпечення продовольчої безпеки держави.

Для того, щоб забезпечити доцільне землекористування та охорону земельних ресурсів, необхідно дотримувати шляхів досягнення ефективного їх використання. Насамперед враховувати національні інтереси, соціальні аспекти землекористування, згідно з якими земельні ресурси повинні використовуватися без втрати корисних властивостей та погіршення стану навколишнього природного середовища. Належне ведення господарської діяльності сприятиме безпечній економічній та екологічній землевіддачі від одиниці цих земельних ресурсів, збереженню оптимального складу необхідних поживних речовин у ґрунті, компенсації вмісту гумусу та вжиття заходів з попередження розвитку ерозійних процесів.

На ефективне землекористування суттєво впливає матеріальне забезпечення підприємств, що ведуть аграрне виробництво, проте цей фактор жодним чином не повинен спричиняти зниження рівня родючості земель та погіршення їхніх властивостей. Усі без винятку земельні ресурси нашої держави потребують турботливого використання та охорони. В Україні частка чорноземів становить 30 % від усього ґрунтового покриву. Невиважене використання ґрунтів, недотримання технологічних вимог ведення сільського господарства деякими сільгосппідприємствами, що піклуються лише про свій прибуток і не дбають про збереження природного потенціалу, призводять до негативних, а іноді й до неворотних наслідків. Саме тому значно погіршується стан ґрунтів України (виснажуються та зазнають впливу ерозійних процесів), а питання раціонального використання земельних ресурсів постає актуальною проблемою сьогодення.

Система заходів для забезпечення охорони земельних ресурсів повинна починатися з агроекологічного моніторингу, метою якого є вчасне виявлення змін у якісному стані земель сільськогосподарського призначення та їх еколого–економічна оцінка; надання рекомендацій з